

بهش : كۆمه ئناسی

كۆلیژ : ئاداب

زانكۆ : سه لاهه ددین

بابهت : كۆمه ئناسی ئایین

په رتووکی كۆرس (سائی سییه م)

ناوی مامۆستا : م.ی. كامران جوهر عبدالله

سائی خویندن: 2022 - 2023

په رتووکى کورس
Course Book

1. ناوی کورس	کومه ناسی نایین
2. ناوی ماموستای بهرپرس	م.ی. کامران جوهر عبدالله
3. به ش / کولیز	کومه ناسی - ناداب
4. په یوه ندى	نیمیل : kameran.abdullah@su.edu.krd ژماره تله فون : 07504542495
5. یه که ی خویندن (به سعات) له ههفته یه ک	تیوری : 2 کاترمیر
6. ژماره کارکردن	دوو کاترمیر وانه وتنه وه
7. کودی کورس	
8. پروفايه لى ماموستا	سالی له دایکبوون (۱۹۷۹/۳/۹) . دهرچووی ناماده یی (۲۰۰۶-۲۰۰۵) . به دهسته یینانی پروانامه ی به کالورپوس ، به شی کومه ناسی ، کولیزى نه ده بیات ، زانکوی سه لاهه ددین له (۱/ته مووز/۲۰۱۰) . به دهسته یینانی پروانامه ی ماسته ر ، به شی کومه ناسی ، کولیزى نه ده بیات ، زانکوی سه لاهه ددین له (۲۰۱۶/۵/۱۱) . به دهسته یینانی پروانامه ی توانستی کومپیوته ر . به دهسته یینانی پروانامه ی توانستی ئینگلیزی له سه نته ری زمان له زانکوی سه لاهه ددین . به دهسته یینانی پروانامه ی ریگاکانی وانه وتنه وه له خولی په ره پیدانی توانای نه کادیمی له به ریوه به رایه تی په ره پیدانی به رده وام له زانکوی سه لاهه ددین .
9. وشه سه ره کیه کان	کومه ناسی نایین ، نایین و ناچاری کومه لایه تی و کولتوری، نایینه ناسمانییه کان، نایینه زه مینیییه کان، نایین و گورانی کومه لایه تی، نایین و کونترولی کومه لایه تی، نایین و تاوان، نایین و کومه نگه .
10. ناوه روکی گشتی کورس :	کومه ناسی نایین لقیکه له لقه کانی کومه ناسی توانی له نیوه ی یه که می سه ده ی بیستم سه ره به خوئی خوئی وه رگری له کومه ناسی و نایین. کومه ناسی نایین وه کو زانستیکی سه ره به خو له بنچینه ی کومه لایه تی دیارده نایینییه کان و کاریگه ری نه و دیارده نه له سه ر کومه نگه و بونیادی کومه لایه تی ده کولیتته وه، هه روه ها له هه مان کاتدا تویرینه وه ی تایبه تمه ندى کومه لایه تی دامه زراوه نایینییه کان ده کات به نامانجی زیاده کردنی چالاکى دامه زراوه نایینه بییه کان له کومه نگه و کاریگه رییه کانی و کارتیکراوه کانی.

11. ئامانچەكانى كۆرس :

ئاشناكردنى فېرخوازە بە بوارەكانى كۆمەئناسى ئايىن وەكو زانستىكى سەربەخۇ، ھەروھە كۆمەئناسى ئايىن وەكو زانستىكى سەربەخۇ توۋىژىنەوۋە ئە بونىاد و پىكھاتە و رېكخراو و دامەزراوۋە ئايىنبىيەكان دەكات ھەوتى راقھەكردن و شىكردنەوۋە و دەستتېشانكردنى بارودۇخ و كىشە و گرقتەكانى دامەزراوۋە ئايىنبىيەكان دەكات، ئايىن وەكو بەشىكى گرنكى كۆمەئنگە دەكەوتتە ژېر بارى راقھەكردن و شىكردنەوۋە كۆمەئناسى، چۈنكە ئايىن و دامەزراوۋە ئايىنبىيەكان دەكەونە ژېر كارىگەرى ئەو بار و دۇخە كۆمەئلايەتتېيانەى كە كۆمەئنگەكان تىيائاندان. مامۇستا و فېرخوازىش ئە چوارچىوۋەى ئەو كۆمەئنگەيانەى كە كارى تىدا دەكەن دەكەونە ژېر كارىگەرى ئەو بارودۇخە كۆمەئلايەتتېيانەى كە كۆمەئنگەكان تىيائاندان. بەشىوۋەكى گشتى ئامانچى كۆرس ئاشناكردنى فېرخوازە بە سەرەتاكانى كۆمەئناسى ئايىن ئەوانە:

دەرکەوتنى كۆمەئناسى ئايىن وەكو زانستىكى سەربەخۇ.

خستەنەروۋى چەمكەكانى كۆمەئناسى ئايىن.

ھەروھە ھەنگاۋەكانى كاركردن ئە چوارچىوۋەى تىۋورى كۆمەئناسى ئايىن.

ھەروھە زانين و دەرختنى رۆئى ئايىن ئەژيانى كۆمەئلايەتتېدا.

12. ئەركەكانى قوتابى :

بەشىوۋەيەكى گشتى ئەركى مامۇستا و فېرخواز ئەركىكى ھاۋبەشە، چۈنكە نەمامۇستا بەبى فېرخواز ئە بەپېچەوانەشەوۋە ئەركەكان ئەنجامدەدرىت، بۆيە پىۋىستە مامۇستا ئەركى سەرشانى خۇى بە شىۋەيەكى بەرپرسىارانە بەجى بگەيەنەت، ھەروھە ئەبەرامبەرىشدا فېرخواز بەرۆئى خۇى ھەئسىت ئە ھەولدان بۇ جىيەجىكردنى ئەركەكانى خۇى ئەوانە ئامادەبوۋنى ئەوانەكانى ناو كەمپەس، ئامادەكردنى ئەركى رۇژانەى ئەوانەكان، بەشدارى كردنى فېرخواز ئە وانەكانى رۇژانەدا، خۇئامادەكردن بۇ تاقىكردنەوۋە، ئەنجامدانى راپۇرت و سىمىنار .

13. رېگەى وانە ووتتەوۋە :

ئە وەتتەوۋەى ئەم بابەتەدا مامۇستا شىۋاز و رېگەى جىاواز بەكاردەھىنەت بۇ بۇ ووتتەوۋەى وانەكە و گەياندىنى پەيامى زانستى بە فېرخوازن بەم رېگەيانەى خوارەوۋە وەك: داتاشۇ و پاۋەرپۆينت ، تەختەى سېى.

14. سىستەمى ھەئسەنگاندن

ئىردەدا مامۇستا ھەئسەنگاندنى فېرخواز بەم شىۋەيە ئەنجام دەكات بۇ نەموۋە دوو تاقىكردنەوۋەى مانگانە ئەسەر (15)نەمرە بۇ ھەر تاقىكردنەوۋەيەك. (10) نەمرەش ئەسەر چالاكى رۇژانە و دروستكردنى راپۇرت و پىشكەشكردنى سىمىنار ئەسەر بابەتتېك ئەچوارچىوۋەى بابەتى كۆرس، بىرکردنەوۋەى رەخنەگرانە (پرىزەنتەيشن)، راپۇرت نووسىن، بەگشتى ئەمانە دەكاتە (40) نەمرە دەچنە چوارچىوۋەى نەمرەى كۆشش. (60) نەمرەكەى تر ئەسەر تاقىكردنەوۋەى كۆتايى كۆرس دەپتت.

15. دەرئەنجامەكانى فېرېوون

بۇ دىارىكردنى ھەر بابەتتېك ئە ناۋەرۆكى كۆرسەكە پشت بەستراۋە بە پىۋىستى بابەتەكە بۇ شارەزابوۋنى فېرخواز

بەم بابەتە و پەيوەندى بە بوار و بەشەكەى، ھەرۈھە شەرھزادبوونى فېرخواز بەو كۆمەنگەيەى كە كارى تېدا دەكات و ئامانجەكانى تېدا دەستەبەر دەكات. ناوەرۆكى بابەتەكانى كۆمەئناسى ئايىن و ئەو بابەتەنەى ئەم كۆرسەدا خراوتە روو گرنىگىيەكى زۆرى ھەيە بۆ دەرچوونى ئەم بەشە ئە نەنجامى ھاتنە مەيدانى كاركردى كردهى، بۆ چۆننېيەتى مامەئەكردى ھەكو تاكىك ئە ناو كۆمەنگە و بازارى كاركردىندا.

بەشيوەيەكى گشتى دەرئەنجامى خويندىنى بوارەكانى ئەم بابەتە بۆ فېرخواز دەبېتتە ھۆى بەرچاو روونى ئەو بۆ دەستنىشانكردى رېبازى كاركردى و چۆننېيەتى مامەئەكردى ئەگەئ راستىيە كۆمەلەيەتتېبەكان و پەيوەندىيە كۆمەلەيەتتېبەكانى ئەگەئ تاكەكانى كۆمەنگە بەگشتى و پېھاتە ئايىنېيە جىاوازەكان ئە كوردستان بەتايبەتى ، چونكە خويندى ئەكادىمى بە تەنھا بەس نىيە بۆ مامەئەكردى ئە راستى ژياندا، بەئكو پېويستە ئەوھى فېرى دەبېت ئەسەرچاۋە و خويندىن و خويندىنەوھ ئە ھەموو قوناغەكانى خويندىنى بەگشتى ئە بوارى پراكتىكى جىبەجىيان بكات و ئەزموونىيان بكات بۆ ئەوھى بەكەمترىن ھەئە و مەترسى بە راستى ژياندا گوزەربكات. سەئەنجام فېرخواز ھەكو تاكىكى گرنىگ و پېر ئەزموونى بوارى خويندىن دەتوانىت سوود ئە ناوەرۆكى بابەتى كۆمەئناسى ئايىن ھەربگىت ھەكو زانستىك بۆ فەراھەمكردى ئامانجەكانى ئە ژيانى رۆژانەيدا بەتايبەتى ئە بوارى كاركردى و مامەئە كرنى ئەگەئ پېكھاتە جىاوازەكانى كۆمەنگە ھەكو تويژەرىكى كۆمەلەيەتى بابەتتايانە مامەئە بكات ئەگەئ ھەكو كۆمەنگە.

16. ئىستى سەرچاۋەكان:

1. جۆلى سكۆت و ئايرن ھال، ئايىن و كۆمەئناسى، و: ھىوا مەلەلى، چاپخانەى ھەزارەتى پەروەردە، ھەولېر، بى سالى چاپ.
2. د. احسان محمد الحسن، علم الاجتماع الديني (دراسة تحليلية حول العلاقة المتفاعلة بين المؤسسة الدينية و المجتمع)، دار وائل للنشر، عمان، 2005.
3. د. ئىحسان محمد ئەلجەسەن، و: دانا مەلەسەن، دەرگای چاپ و پەخشى سەردەم، سلېمانى، 2012.
4. دانيال ھىرفىە لىجىيە و جان بول وىلام، سوسىئولجىيا الدين، ترجمه: درويش الحلوجى، المجلس الاعلى للثقافة، المشروع القومى للترجمة، القاهرة، 2005.
5. رېمۆن نارۆن، قوناغە بنەمايىبەكانى ھزر ئە كۆمەئناسىدا، و: عبدوئلا رەسولى، خانەى چاپ و بلاوكرادى چوارچرا، سلېمانى، 2012.
6. محمود كرىم سلېم بامەندى، رۆلى ئايىن ئە كۆنترۆلى كۆمەلەيەتى (تويژىنەوھىيەكى مەيدانىيە ئە زانكۆى سەلاھەددىن - ھەولېر)، تويژىنەوھى ماستەرى بلاوئەكرادى، زانكۆى سەلاھەددىن، كۆلېژى ئاداب، بەشى كۆمەئناسى، 2014.
7. ميشل مالروب، مروف و ئايىنەكان (رۆلى ئايىن ئە ژيانى تاك و كۆمەنگەدا)، و: عىمران ھاوارى، ئەبلاوكرادىكانى چاپ و پەخشى رېنما، سلېمانى، 2009.
8. ميشيل مالروب، مروف و ئايىنەكان، و: ھىوا مەلەلى، چاپخانەى ھەزارەتى پەروەردە، ھەولېر، 2006.
9. يوسف باسىل شلخت، علم الاجتماع الديني، منشورات المكتبة الامنية، حلب - سوريا، 1946.

17. بابەتەكان		ناوی مامۆستای بابەت
هەفتەى يەكەم	بابەتەكان	كامران جوهر عبدالله
	بەشى يەكەم / سەرھەتاكانى كۆمەلناسى ئايىن :	2022/9/22
	باسى يەكەم : دەرکەوتنى كۆمەلناسى ئايىن وەكو زانستىكى سەرىبەخۇ	
	باسى دوووم : چەمكەكانى كۆمەلناسى ئايىن	
هەفتەى دوووم	باسى سىيەم : ئايىن و ناچارى كۆمەلايەتى و كونتوورى	2022/9/29
هەفتەى سىيەم	بەشى دوووم / چوارچىۋەى تيۋرىى كۆمەلناسى ئايىن :	2022/10/6
	باسى يەكەم : بوارەكانى كۆمەلناسى ئايىن	
هەفتەى چوارەم	باسى دوووم : ئامانجەكانى كۆمەلناسى ئايىن	2022/10/13
	باسى سىيەم : گرقتەكانى كۆمەلناسى ئايىن	
هەفتەى پىنچەم	بەشى سىيەم / شىۋازەكانى ئايىن و تيۋرەكانى :	2022/10/20
	باسى يەكەم : ئايىنە ئاسمانىيەكان	
	باسى دوووم : ئايىنە زەمىنىيەكان	
هەفتەى شەشەم	باسى سىيەم : تيۋرەكانى ئايىن	2022/10/27
هەفتەى حەوتەم	بەشى چوارەم / رۆلى ئايىن ئەزىيانى كۆمەلايەتيدا :	2022/11/3
	باسى يەكەم : ئايىن و كونتوور	
هەفتەى ھەشتەم	باسى دوووم : ئايىن و گۆرانى كۆمەلايەتى	2022/11/10
هەفتەى نۆيەم	باسى سىيەم : ئايىن و كۆنترولى كۆمەلايەتى	2022/11/17
	باسى چوارەم : ئايىن و تاوان	
هەفتەى دەيەم	بەشى پىنچەم / ئايىن و كۆمەلگە :	2022/11/24
	باسى يەكەم : گرنگى ئايىن و رۆلى ئە بونىادنانى كۆمەلايەتى	
هەفتەى يانزدەھەم	باسى دوووم : شىكردنەۋەى پىشەى بونىادى ئە دامەزراۋە ئايىنىيەكان	2022/12/1
هەفتەى دوانزدەھەم	باسى سىيەم : كارە كۆمەلايەتییەكانى ئايىن	2022/12/8
	باسى چوارەم : رۆلى ئايىن ئە بونىادنانى كۆمەلگە و گەشە پىندانى	
18. بابەتى تيۋرىيە		

19. تاقىکردنە ۋە كان

پ/ چۆن كۆمە ئناسى ئايىن ۋە كو زانستىكى سەربەخۇ دەركە وت؟
ۋە لام

كۆمە ئناسى ئايىن ئىقتىكە ئە نىقە كانى كۆمە ئناسى تۈانى ئە نىۋەى يەكەمى سەدەى بىستەم سەربەخۇى خۇى ۋە رگى ئە كۆمە ئناسى ۋ ئايىن، دۋاى بەگژداچۈۈنى كاروبارى دامەزراۋە ئايىنىيە كان ئە كاروبارى كۆمە ئنگە. ھەروھە دۋاى ئالۋىۋونى دامەزراۋە ئايىنىيە كان ۋ پەل ۋ پۆھاۋىشتىنى ۋ زۆرۋونى كارلىكە كانى ئەگەل دامەزراۋەى كۆمە لايەتى ۋ زىادىۋونى پىۋىستى كۆمە ئنگە بە ئايىن ئەكاتى بوۈنى كەموكۈرى بەھا ۋ نەمانى ئاكار ۋ ھاۋشىۋە كانى ۋ دەركە وتتى دژبەرەكى ئەنىۋان لايەنە ماددى ۋ روحييە كان ۋ كارىگەرى ستەمكارى ژيانى ماددى ئەسەر ژيانى روحي.

پ/ ئە ۋە ھۆكارانەى كە بوۈنە ھۇى سەربەخۇىۋونى كۆمە ئناسى ئايىن ئە كۆمە ئناسى ۋ ئايىن كامانەن؟
ۋە لام/

- 1- نەبوۈنى تۈاناي كۆمە ئناسى ئەسەر تۈۋىنەۋەى دىاردە ئايىنىيە كان ۋ تۈۋىنەۋەى كۆمە لايەتى تايبەت بە پىۋى بوۋارى تۈۋىنەۋەى ۋ فرەبابەتى ۋ جۆراۋجۆرى ۋ زۆرى ھۆكار ۋ ھىزى كارتيكراۋ ئە ژيانى كۆمە لايەتى مروف.
- 2- ئالۋىۋونى ژيانى كۆمە لايەتى ۋ پەل ۋ پۆھاۋىشتىنى.
- 3- تۈۋىنەۋەى ئەدەبىياتى زۆر لەبوۋارى كۆمە ئناسى ئايىن ئەماۋەى نىۋان سالانى (1920-1950) ئەنجامدرا.

20. تىبىنى تر

لىرە مامۇستاي ۋانەبىژ دەتۈانىت تىبىن ۋ كۆمەتتى خۇى بنوسىت بۇ دەۋلەمەندىكى پەرتۈۋكەكەى.

21. پىنداچۈۈنەۋەى ھاۋەل

ئەم كۆرس بوۋكە گەنجاۋە ۋ بەشىۋەىكى رىكۈپىك ۋ زانستى نامادەكراۋە بۇ فىرخۈۋانى قۇناغى دوۋەمى كۆمە ئناسى. پىنداچۈۈنەۋەى بۇ كراۋە ئەلايەن

د. يوسف معروف محمد دزەبى